

AVSNITT 1. NAMNET PÅ PRODUKTEN OCH FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning

Produktnamn: AMMONIAK

Artikelnummer: 9604U 1 Liter

1.2 Relevanta identifierade användningar av blandningen och användningar som det avråds från

Rengöringsmedel.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Tillverkare/Leverantör

AB PROLS FABRIK

Harpunds v. 160

124 59 BANDHAGEN

Tel: +46-(0)8-556 210 50

Fax: +46-(0)8-86 88 02

E-post: info@prols.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

Kontakta Giftinformationscentralen tel.nr: 112 för mer detaljerade råd om behandling.

AVSNITT 2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av blandningen

Klassificering 1272/2008/EG, CLP: H314 Skin Corr. 1B, H400 Aquatic Acute 1, H335 STOT SE 3.

Hälsofarliga egenskaper: Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon. Kan orsaka irritation i luftvägarna.

Miljöfarliga egenskaper: Mycket giftig för vattenlevande organismer.

Brand-/Explosionsrisker: Produkten är inte klassificerad som brandfarlig.

2.2 Märkningsuppgifter

Signalord: Fara.

Faroangivelser: H314, H400, H335.

Faropiktogram:

Skyddsangivelser: P102, P280, P260, P305+P351+P338,
P303+P361+P353, P304+340, P310, P501

2.3 Andra faror

Inga ingående ämnen uppfyller kriterierna för PBT eller vPvB.

AVSNITT 3. SAMMANSÄTTNING / INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

3.2 Blandningar

Fullständiga lydelse till faroangivelser i detta avsnitt finns under avsnitt 16.

Farliga ämnen

Ammoniak

Cas-Nr

1336-21-6

EG-nr

215-647-6

Halt %

24,5

Klass/kategori

Skin Corr. 1B

Aquatic Acute 1

STOT SE 3

Faroangivelser

H314

H400

H335

AVSNITT 4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inandning: Frisk luft, värme och vila, helst i halvt sittande ställning. Skölj näsa och mun med vatten. Eventuellt andningshjälp, eventuellt syrgas. Genast till sjukhus.

Hudkontakt: Skölj genast med mycket vatten även innanför kläderna. Tag av nedstänkta kläder. Frätskada behandlas av läkare.

Stänk i ögon: Skölj genast med vatten i 15-30 minuter med ljummet (20-30 °C) vatten medan ögonlocken hålls brett isär. Åk därefter snarast till sjukhus och kontakta ögonläkare. Vid ögonskada krävs kontinuerlig sköljning, även under sjuktransport.

Förtäring: Ge genast ett par glas mjölk eller vatten om den skadade är vid fullt medvetande. Framkalla ej kräkning. Åk omedelbart till sjukhus.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inandning: Inandning av dimma eller ånga kan ge sveda i näsa och svalg, nysningar, hosta och andningsbesvär. Vid höga halter även risk för medvetslöshet och skador på luftvägarna. Vätskeutgjutning i lungorna (lungödem) kan tillståta efter flera timmar.

Hudkontakt: Kan vid hudkontakt kan frätskada med sveda, rodnad och sår uppkomma.

Ögonkontakt: Stänk i ögonen ger sveda och frätsår. Risk för bestående synskada. Damma verkar kraftigt irriterande. Vid långvarig kontakt med ånga kan ögon och ögonlock bli inflammerade.

Förtäring: Förtäring ger frätskada med brännande smärta, kräkningar, diarré, eventuell svår allmänpåverkan såsom chock och njurskador. Risk för bestående besvär från ärläkning av frätskada i matstrupen. Frätskada kan uppkomma redan vid förtäring av små mängder ammoniaklösning.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Behandlas symptomatiskt. Se till att medicinsk personal vet vilket ämne det rör sig om och att de vidtar nödvändiga skyddsåtgärder. Ögonskada kräver tidigt insatt och utdragen sköljning som fortsätts hos ögonläkare.

AVSNITT 5. BRANDBEKÄMPNINGSAÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

Välj släckningsmetod beroende på vad som brinner. Risk för frätande stänk om vatten används.

5.2 Särskilda faror som blandningen kan medföra

Ammoniakånga kan i mycket höga halter bilda explosiv blandning med luft. Vid kontakt med vissa metaller bildas vätagas som tillsammans med luft kan bilda explosiv blandning.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Behållare i närheten av brand flyttas och/eller kyls med vatten. Skyddsutrustning för brandmän: Skyddskläder och slutna andningsutrustning bör finnas tillgänglig för brandmän.

AVSNITT 6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Använd personlig skyddsutrustning enligt punkt 8. Håll folk borta från och på vindsidan av spill/ läckage. Ordna med lämplig ventilation. Undvik kontakt med huden och ögonen. Andas inte in ångor och sprutdamma.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Tillåt ej kontakt med jord, yt- eller grundvatten. Förhindra utsläpp till vatten och avlopp. Vid större spill i vatten underrätta vattenverk alternativt reningsverk. Vid spill som medför risk för miljöskada underrätta kommunens miljöskyddsförvaltning och/ eller länsstyrelsens miljövårdsenhet.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Utsläpp tas lämpligen upp med t ex vermikulit, torr sand eller annat inert material för kemikalieutsläpp. Uppsamlat material utgör farligt avfall se avsnitt 13 för vidare hantering.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

För mer information om personlig skyddsutrustning, se avsnitt 8. För information om avfallshantering, se avsnitt 13.

AVSNITT 7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Råd för säker hantering:

För personligt skydd se avsnitt 8. Arbetsplats och arbetsmetoder utformas så att direktkontakt med produkten förhindras eller minimeras. Se till att ha tillräcklig ventilation/utsug och använd lämpligt andningsskydd.

Åtgärder beträffande hygien:

Beakta allmänna hygienåtgärder vid kontakt med kemiska ämnen. Kontrollera att det hygieniska gränsvärdet inte överskrids. Nöddusch och möjlighet till ögonspolning bör finnas på arbetsplatsen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Krav på lagerutrymmen och behållare:

Lagra i originalbehållare på torr, väl ventilerad plats. Skydda mot solljus.

Råd för skydd mot brand och explosion:

Produkten är ej brandfarlig.

Ytterligare information om lagringsförhållanden:

Lagras åtskilt från syror. Förvara åtskilt från direkt solljus.

7.3 Specifik slutanvändning

Rengöringsmedel.

AVSNITT 8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

Gränsvärden:

Namn: Ammoniak   20 ppm/14 mg/m³(NGV)
50 ppm, 36 mg/m³ (TGV(5 min))

(Nationella hygieniska gränsvärden, AFS 2018:1)

DNEL:

Arbetstagare: Kortsiktig exponering- lokala effekter, inhalation: 36 mg/m³
Arbetstagare: Långsiktig exponering- lokala effekter, inhalation: 14 mg/m³
Arbetstagare: Kortsiktig exponering- systemiska effekter, inhalation: 47.6 mg/m³
Arbetstagare: Långsiktig exponering- systemiska effekter, inhalation: 47.6 mg/m³
Arbetstagare: Långsiktig exponering- systemiska effekter, dermalt: 6.8 mg/kg /dag
Arbetstagare: Kortsiktig exponering- systemiska effekter, dermalt: 6.8 mg/kg /dag

PNEC:

Sötvatten: 0.0011 mg/l
Saltvatten: 0.0011 mg/l

8.2 Begränsning av exponeringen

Förebyggande åtgärder: Använd blåställ. Nöddusch och ögonspolning ska finnas på arbetsplatsen. Sörj för mycket god ventilation. Undvik direktkontakt med produkten. Försiktig med eld, gnistor och svetsning. Blanda aldrig produkten med andra ämnen utan kunskap om att detta är riskfritt.

Begränsning av exponering: Undvik direktkontakt med varan. Spola inte ut i ytvatten eller avloppssystem.

Andningsskydd: Vid otillräcklig ventilation: Helmask med filter typ K II-III (grön). I trånga eller otillräckligt ventilerade utrymmen kan trycklufts- eller friskluftsmask behövas. Hänvisning till relevanta standarder
Masker: SS-EN 136. Filter: SS-EN 141.

Handskydd: Använd handskar av motståndskraftigt material, t.ex.: Butylgummi eller Viton®. Hänvisning till relevanta standarder. Baskrav: SS-EN 420. Skydd mot kemikalier: SS-EN 374.

Ögonskydd: Vid risk för direktkontakt eller stänk skall tätslutande skyddsglasögon eller visir användas (SSEN 166).

Hudskydd: Personlig skyddsutrustning för kroppen skall väljas med avseende på den arbetsuppgift som skall utföras och de risker som detta medför. Hänvisning till relevanta standarder. Gastäta skyddskläder: SS-EN 943. Vätsketäta skyddskläder: SS-EN 14605.

AVSNITT 9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Form:	Vätska.	Löslighet i vatten (20 °C):	100 %.
Färg:	Färglös/ljusgul.	Kokpunkt:	39 °C.
Lukt:	Skarp stickande.	Ångtryck (20 °C):	470 hPa.
pH:	13.	Tändtemperatur:	- °C.
Viskositet:	1,3 cP.	n-Oktanolvatten log Pow:	-.
Densitet:	0,909 kg/liter. (20 °C)	Explosionsområde:	Ej explosiv.
Flampunkt:	Ej brandfarlig.	Smält- och Stelningspunkt:	-53 °C.
Luktröskel:	5 ppm	Oxiderande egenskaper:	Ej oxiderande.

9.2 Annan information

Ingen annan relevant information finns tillgänglig.

AVSNITT 10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Ingående ämnen i blandningen är inte speciellt reaktionsbenägna.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala förhållanden.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Reagerar med starka syror under kraftig värmeutveckling. Angriper de flesta metaller (zink, aluminium, koppar och dess legeringar) under vätgasutveckling som tillsammans med luft kan bilda en explosiv blandning. Ger explosiva föreningar med silver, kvicksilversalter och starka oxidationsmedel som t.ex. väteperoxid.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik stark värme och öppen eld. Värme, ammoniakgas kan frigöras under uppvärmning.

10.5 Oförenliga material

Syror, metaller och starka oxidationsmedel.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Vid förbränning kan nitrösa gaser (NOx) bildas.

AVSNITT 11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

- Klassificering:**
- a) Produkten har ingen akut toxicitet.
  - b) Produkten fräter på hud och slemhinnor.
  - c) Produkten kan orsaka allvarlig ögonskada.
  - d) Produkten är frätande och irriterar andningsorganen.
  - e) Produkten orsakar inte mutation i könsceller.
  - f) Produkten är inte cancerogen.
  - g) Produkten är inte reproduktionstoxisk.
  - h) Produkten är inte klassificerad med "Specifik organtoxicitet – enstaka exponering".
  - i) Produkten är inte klassificerad med "Specifik organtoxicitet – upprepad exponering".
  - j) Låg risk för aspiration.

Inandning: Inandning av dimma eller ånga kan ge sveda i näsa och svalg, nysningar, hosta och andningsbesvär. Vid höga halter även risk för medvetslöshet och skador på luftvägarna. Vätskeutgjutning i lungorna (lungödem) kan tillstå efter flera timmar. LC₅₀ råtta: 2000 ppm/4h.

Förtäring: Förtäring ger frätskada med brännande smärta, kräkningar, diarré, ev. svår allmänpåverkan såsom chock och njurskador. Risk för bestående besvär från ärrläkning av frätskada i matstrupen. Frätskada kan uppkomma redan vid förtäring av små mängder ammoniaklösning. LD₅₀ råtta: 350 mg/kg.

Hudkontakt: Kan vid hudkontakt kan frätskada med sveda, rodnad och sår uppkomma. LD₅₀ råtta: 46,4 mg/kg.

Ögonkontakt: Stänk i ögonen ger sveda och frätsår. Risk för bestående synskada. Dymma verkar kraftigt irriterande. Vid långvarig kontakt med ånga kan ögon och ögonlock bli inflammerade.

11.2 Information om andra faror

11.2.1. Hormonförstörande egenskaper

Hormonförstörande egenskaper Den här produkten innehåller inga kända eller misstänkta hormonstörande ämnen.

11.2.2. Annan information

Andra skadliga effekter Ingen information tillgänglig.

AVSNITT 12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

Produktens starka pH-höjande egenskaper ger ekologiska effekter på fisk, plankton och fastsittande organismer. pH >9 har frätande effekt på fisk (ev. fiskdöd) och pH >8.5 har en förstörande effekt på alger.

Toxicitetsdata: LC₅₀, fisk, 96 h: 0.89 mg/l (ref: sötvatten, IUCLID 5)
EC₅₀, daphnia, 96 h: 0.101 mg/l (ref: sötvatten, IUCLID 5)

Denna produkt kan orsaka skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Lättnedbrytbar oorganisk förening (ammoniak kan omvandlas till nitrit av bakterier).

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Log Pow -0,64. Låg potential för bioackumulering.

12.4 Rörlighet i jord

Koc = 13,8

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Anses inte vara persistent, bioackumulerande eller giftigt.

Anses inte vara mycket persistent eller mycket bioackumulerande.

P-960U AMMONIAK.doc

12.6 Hormonstörande egenskaper

Substansen/blandningen innehåller inte komponenter som anses ha hormonstörande egenskaper enligt REACH art. 57(f) eller kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2100 eller kommissionens förordning (EU) 2018/605 vid nivåer på 0.1% eller högre.

12.7 Andra skadliga effekter

Inga andra skadliga miljöeffekter (t.ex. nedbrytning av ozonskiktet, potential att fotokemiskt bilda marknära ozon, global uppvärmningspotential) förväntas.

AVSNITT 13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Ämnet omfattas av Avfallsförordning (SFS 2011:927). Utsläpp till miljön bör om möjligt förhindras. Tillverkaren avråder från avledning av avloppsvatten. Produktrester och ej rengjord förpackning skall tas om hand som farligt avfall. Rådfråga lokala myndigheter vid hantering av avfall. Lämplig destruktionsmetod är förbränning. Tillverkaren avråder från avledning av avloppsvatten.

Avfallskod EWC: Avfallskoder skall tilldelas av användaren baserade på produktens tilltänkta användningsområde.

AVSNITT 14. TRANSPORTINFORMATION

14.1 UN-nummer

UN 2672

14.2 Officiell transportbenämning

Ammoniaklösning
Ammonia solution

14.3 Faroklass för transport

8

14.4 Förpackningsgrupp

III
EmS No: F-A, S-B

14.5 Miljöfaror

IMDG Marine Pollutant

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

ADR: Faronr: 80; Tunnelrestriktioner: (E)
IMDG: F-A, S-B

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Korrekt tekniskt namn: Ammonia Aqueous (28% or less), 2, Y

AVSNITT 15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

CLP-förordningen (1272/2008): Ammoniak som säljs till allmänheten ska ha barnskyddande förslutning och kännbar varningsmärkning.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Är utförd.

AVSNITT 16. ANNAN INFORMATION

Dosering: Späd efter behov.

Övrig bestämmelser: AB PROLS FABRIK är anslutet till FTI.

Ändringar: Ver. 10: Uppdaterat avsnitt 8.1 samt källor.
Ver. 11: Ändrat avsnitt 1,1
Ver. 12: Uppdaterat avsnitt 2, 4.3, 6.1, 6.3, 7.1, 7.2, 8, 9.1, 10.4, 10.6, 12, 14.5, 14.6, 14.7, 16.
Ver. 13: Ändrat avsnitt 16.
Ver. 14: Ändrat avsnitt 8.1, 11.2, 12.6, 12.7, 16.

Faroangivelser: H335: Kan orsaka irritation i luftvägarna.
H314: Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
H400: Mycket giftigt för vattenlevande organismer.

Skyddsangivelser:

*102: Förvaras oåtkomligt för barn.
*260: Inandas inte damm/rök/gaser/ångor/sprej.
261: Undvik att inandas ångor.
264: Tvätta händerna grundligt efter användning.
271: Används endast utomhus eller i väl ventilerade utrymmen.
273: Undvik utsläpp till miljön.
*280: Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd..
301+330+331: VID FÖRTÄRING: Skölj munnen. Framkalla INTE kräkning.
*303+361+353: VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten/duscha.
*304+340: VID INANDNING: Flytta personen till frisk luft och se till att han eller hon vilar i en ställning som underlättar andningen.
*305+351+338: VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
*310: Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRALEN/läkare.
312: Vid obehag, kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRALEN/läkare.
321: Särskild behandling (se ... på etiketten)
363: Nedstänkta kläder ska tvättas innan de används igen.
391: Samla upp spill.
403+233: Förvaras på väl ventilerad plats. Förpackningen ska förvaras väl tillsluten.
405: Förvaras inlåst.
*501: Innehållet/behållaren lämnas till återvinningscentral.

* De skyddsangivelser som är viktigast och finns på etiketten.

Informationen i detta säkerhetsdatablad är enl. vår bedömning korrekt vid revideringsdatumet. Säkerhetsdatabladet är en vägledning och skall inte ses som garanti eller kvalitetspecifikation.